

2015-10-23

Avdelningen för vård och omsorg
Gunilla Gunnarsson

Motion 31 - Tidig diagnos- viktigt för ännu bättre vårdresultat

Beslut

Styrelsen föreslår kongressen besluta

att bifalla motion 31 Tidig diagnos – viktigt för ännu bättre vårdresultat.

Motionen

Mats Eriksson, ombud för Hallands län (M) har i motion 31 föreslagit **att** Sveriges Kommuner och Landsting prioriterar tidig diagnos som ett av riktade utvecklingsprojekt som skall erbjudas till medlemmarna.

Styrelsen

Motionen tar i huvudsak upp frågan om inrättandet av diagnostiska centra inom olika områden som ett sätt att ställa snabb diagnos i sjukvården.

Såsom motionären skriver är rätt diagnos en nödvändighet för att behandling ska lyckas och Sverige ha en vård i världsklass. I vissa fall är snabb diagnos avgörande för det medicinska behandlingsresultatet. Dessutom är det av största vikt för patienter och närstående att oviss väntan utan besked om diagnos eller behandling görs så kort som möjligt.

Styrelsen konstaterar att det finns flera vägar för snabb diagnos. Primärvården behöver generellt snabb tillgång till utredningar och snabbt omhändertagande av patienter som remitteras till specialiserad vård. Inom cancervården genomförs nu en satsning på kortare väntetider genom införandet av standardiserade vårdförlopp. Vårdförloppen startar då patienten uppfyller en nationellt definierad välgrundad misstanke varefter patienten genomgår en utredningsgång som är förplanerad vad gäller undersökningar och ledtid för utredningarna. Införandet av standardiserade vårdförlopp ska göra vården med jämlik samt korta väntetiderna till såväl diagnos som behandling.

Som motionären påpekar finns patienter med diffusa och svårtolkade symtom. De riskerar att få långa utredningstider innan diagnos ställs. Efter dansk förebild har såväl Region Skåne som Stockholms läns landsting infört diagnostiskt centrum för dessa fall.

Region Skåne och Regionalt cancercentrum syd tog 2012 initiativet till att bilda det första diagnostiska centrumet i Sverige för tidig upptäckt och bättre prognos för

cancerpatienter på medicinkliniken, Centralsjukhuset i Kristianstad. Målet med diagnostiskt centrum är:

- Kortare tid från symptom till diagnos
- Tidig upptäckt av cancer
- Ökat samarbete mellan primärvård och sjukhusvård

Diagnostiskt centrum är till för patienter över 18 år som söker hjälp inom i primärvården (vårdenhet eller annan vårdgivare) med symptom på allvarlig sjukdom där läkaren efter en grundläggande utredning inte finner någon diagnos. Läkaren kan då kontakta diagnostiskt centrum som kommer att erbjuda utredning inom 3 arbetsdagar.

För närvarande sker utvärdering av de första årens arbete som omfattat ca 400 utredningar. Region Skåne har nyligen uppdragit till samtliga förvaltningar att inrätta diagnostiska centra på grundval av hittills gjorda erfarenheter.

I en nyligen publicerad artikel från Aarhus i Danmark konstateras att de patienter som remitterats för snabbutredning till diagnostiskt centrum i 75 % av fallen erhöll cancerdiagnos, annan magtarmdiagnos, reumatologisk eller infektiös diagnos. Hos ca 25 % kunde ingen diagnos sättas.

Styrelsen anser att tidig och snabb diagnos kräver ett flertal angreppssätt varav diagnostiska centra är ett angreppssätt för de patienter som har diffusa men allvarliga symptom. Ett annat viktigt område är utbildning av allmänheten i alarmsymtom. Det är viktigt att flera angreppssätt används för att nå snabbare diagnostik för det stora flertalet patienter.

Utifrån ovanstående förordar styrelsen att utvecklingsstöd för att ställa snabb diagnos i hälso- och sjukvården är ett område som bör kunna erbjudas medlemmarna inom ramen för kommande överenskommelser med staten.

Tidig diagnos-viktigt för ännu bättre vårdresultat

Sammanfattning

Rätt diagnos är en nödvändighet för vilken behandling man som patient skall erhålla. Rätt diagnos så tidigt som möjligt ger ännu bättre förutsättningar för ett gott behandlingsresultat.

Med diffusa eller svårtolkade symptom finns det en risk för att diagnosen är felaktig eller försenas. Därför föreslår vi att SKL skall verka för att landsting och regioner i ökad omfattning inrättar diagnostiska centra inom olika områden.

Bakgrund

En försenad diagnos kan påverka behandlingsresultat så att inte optimal effekt uppnås för patienten. Det finns olika skäl till försenad diagnos, ex patient delay, dvs att patienten söker sent för sin åkomma, men även oklara och svårtolkade symptom kan var orsak till en sen diagnos och därmed sen behandling.

I södra sjukvårdsregionen gjordes det registerstudier på patienter som fått en cancerdiagnos. Det visade sig att under den 12-månadersperiod som föregick diagnosen så hade man många läkarbesök inom primärvården men det tog alltså lång tid innan rätt diagnos sattes och därmed rätt behandling. Nu har det inrättats ett antal diagnostiska centra runt om i Sverige, men vi tror att det behövs fler och inom olika områden. Ett diagnostisk centra består av bl.a. av team med olika kompetenser.

Bedömning

I enlighet med inriktningsmålen 22,23,64,65,66,67 och 68, föreslår vi att tidig diagnos blir ett utvecklingsområde där diagnostiska centra kan var en möjlighet.

Yrkande

Vi föreslår att kongressen beslutar

att Sveriges Kommuner och Landsting prioriterar tidig diagnos som ett av de riktade utvecklingsprojekt som skall erbjudas till medlemmarna.

Mats Eriksson (M), ombud för Hallands län